

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Zienswijzeprocedure fusie ODRA-ODRN

Zaak- & documentnr. : Z/25/136836 201697385

Opsteller : Kristy Tilleman

Portefeuillehouder : G.J. Schrijner

Afdeling : VTH

Telefoonnr : 0628805077

Samenvatting

De Algemene Besturen (AB's) van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) en Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) hebben op 6 mei 2025 besloten om de ontwerpstukken voor de fusie tussen ODRA en ODRN in procedure te brengen voor formele besluitvorming. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen over de ontwerp-fusiestukken, te weten de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling en het ontwerp-Bedrijfsplan.

Beslispunten

1. Een positieve zienswijze in te dienen, conform bijgevoegde concept-zienswijze, over:
 - de ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (ontwerp-GR ODGM) en bijbehorende toelichting;
 - het ontwerp-Bedrijfsplan Omgevingsdienst Groene Metropool (ontwerp-Bedrijfsplan ODGM), inclusief rudimentaire begroting en fusiebegroting.

Aanleiding

De gemeentelijke milieutaken VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving) moeten sinds 2013 (wettelijk verplicht) worden uitgevoerd door een omgevingsdienst, momenteel is dat de ODRA. Landelijk en provinciaal is er de afgelopen jaren toenemende aandacht, mede naar aanleiding van het rapport van de Commissie Van Aartsen 2021, voor specialistischere en grotere omgevingsdiensten op milieugebied. Naast de landelijke ontwikkelingen is in 2023 een traject gestart om de bestaande samenwerking tussen ODRA en ODRN te intensiveren en een mogelijke fusie te verkennen. De Algemene Besturen (AB's) van de ODRA en ODRN hebben recent, op 6 mei 2025, besloten dat de fusie tussen ODRA en ODRN een logische stap is en dat de ontwerp-fusiestukken, te weten de ontwerp-GR en het ontwerp-Bedrijfsplan ODGM, worden vrijgegeven voor een zienswijze van de gemeenteraden en provinciale staten.

Planning

De zienswijzetermijn is acht weken.

Beoogd effect

Een positieve zienswijze in te dienen over de ontwerp-fusiestukken ODRA-ODRN, te weten de ontwerp-GR en het ontwerp-Bedrijfsplan ODGM.

Argumenten

1.1. *Het is wettelijk verplicht en wenselijk om de ontwerp-GR aan de gemeenteraad te sturen voor een zienswijze*

De ontwerp-Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Groene Metropool (ontwerp-GR ODGM) is het juridische document waarin de samenwerking tussen de deelnemende overheden formeel wordt vastgelegd. In de ontwerp-GR is onder meer het volgende opgenomen:

- Statutaire vestigingsplaats: Arnhem. De statutaire vestigingsplaats is overigens niet per definitie de feitelijke vestigingsplaats.
- Samenstelling en stemverhouding AB: Het AB bestaat uit 17 personen. Het aantal stemmen van een deelnemer is gerelateerd aan diens bijdrage in de begroting van de omgevingsdienst. Besluiten worden genomen met minimaal twee derde meerderheid uitgebracht door minimaal 9 leden van het Algemeen Bestuur. Hiermee is geborgd dat 'kleine' deelnemers ook een stem hebben in de besluiten die worden genomen.
- Samenstelling en stemverhouding DB: Het Dagelijks Bestuur bestaat uit een oneven aantal, bestaande uit de voorzitter en maximaal 6 andere leden. De leden van het Dagelijks Bestuur hebben ieder een stem.
- Zienswijzeprocedure raden/staten: Besluiten van het Algemeen Bestuur worden voor zienswijze aan de gemeenteraden van de deelnemers en Provinciale Staten voorgelegd als het besluiten, naast de wettelijke verplichte, van groot financieel en politiek belang betreft.
- Weerstandsratio: Het maximum van het totaal aan (bestemmings)reserves wordt bepaald door de weerstandsratio. De weerstandsratio moet minimaal 0,8 zijn. Batige saldi kan worden toegevoegd aan het eigen vermogen tot aan de grens van de weerstandsratio. Als het batig saldo de grens overschrijdt of als er sprake is van een nadelig saldo, dan beslist het Algemeen Bestuur hierover.

De formele besluitvorming over de GR-tekst, en dus over de fusie, vindt in twee rondes plaats: met een zienswijzeprocedure en een toestemmingsprocedure. In deze eerste ronde wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen, conform de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr, art. 51 lid 2). In een volgende ronde vraagt het college toestemming aan de gemeenteraden voor deelneming aan de GR (Wgr, art. 51 lid 4). De definitieve GR-tekst wordt vastgesteld door de colleges.

2.1. *Het is wenselijk om het ontwerp-Bedrijfsplan, inclusief rudimentaire begroting en fusiebegroting, aan de gemeenteraad te sturen voor een zienswijze*

Het ontwerp-Bedrijfsplan Omgevingsdienst Groene Metropool (ontwerp-Bedrijfsplan ODGM) bevat een beschrijving van de toekomstige organisatie, een rudimentaire begroting, een fusiebegroting en een beschrijving van de risico's en beheersmaatregelen. De fusiebegroting is een incidentele begroting. De verwachting is dat er grotendeels dekking is voor de fusiekosten, met name door rijks gelden. De rudimentaire begroting is een optelsom van de huidige begrotingen van de ODRA en ODRN.

Het is niet wettelijk verplicht om het ontwerp-Bedrijfsplan aan de gemeenteraad te sturen, maar het is wel wenselijk. Het definitieve Bedrijfsplan wordt vastgesteld door de Algemene Besturen.

Het due diligence-rapport (boekenonderzoek) is ter informatie bijgevoegd.

Kanttekeningen

1.1. De risico's en beheersmaatregelen van de fusie zijn opgenomen in het ontwerp-Bedrijfsplan.

Het gaat onder meer om de volgende financiële risico's:

- 1) hogere deelnemersbijdragen (herverdelingseffecten), door:
 - verschil in financieringssystematiek
 - verschil in producten-diensten-catalogus en uniformeren van processen (uitvoeringsprogramma's), en
 - verschil in kosten met name op overhead en inhuur
- 2) met betrekking tot de fusiebegroting (fase 2) geldt dat de verwachting is dat er grotendeels dekking is voor de fusiekosten, met name door rijks gelden, maar dat dit niet zeker is. De (eenmalige) fusiekosten vanaf 2026 zijn ook nog niet inzichtelijk en nog niet verwerkt in de begroting.

Deze risico's worden niet zodanig geacht dat zou moeten worden afgezien van fusie.

Financiële paragraaf

Geen directe financiële consequenties. Mogelijk op termijn wel. Zie daarvoor onder meer de kanttekeningen.

Er is voor fase 3 (2026 en verder) nog geen inschatting gemaakt van de financiële gevolgen van de fusie. Op dit moment is deze ook nog niet te maken omdat er nog geen inzicht is in de herverdelingskosten vanwege nieuwe financieringsmethodiek (en dus ook geen nieuw uurtarief), verschil in producten-dienstencatalogus en verschil in kosten met name op overhead en inhuur.

Dit moet allemaal nog onderzocht worden. In de zienswijze is daarom gevraagd om zorgvuldigheid, aandacht voor de risico's (met name financieel) in het verdere traject.

Participatie en communicatie

N.v.t.

Intergemeentelijke samenwerking

Met de ODRA en ODRN-gemeenten.

Bijlagen

Bijlage 1 – 201698573 Ontwerp-GR ODGM (openbaar)

Bijlage 2 – 201698574 Toelichting ontwerp-GR (openbaar)

Bijlage 3 – 201698575 Aanbiedingsbrief ontwerp-GR (openbaar)

Bijlage 4 – 201698576 Ontwerp-Bedrijfsplan ODGM (openbaar)

Bijlage 5 – 201698577 Aanbiedingsbrief ontwerp-Bedrijfsplan (openbaar)

Bijlage 6 – 201698578 Due dilligence-rapport (openbaar)

Bijlage 7 – 201697338 Concept-zienswijze ontwerp-GR en ontwerp-Bedrijfsplan (openbaar)

Bijlage 8 – 201698983 Raadsbesluit (openbaar)

Duiven, 13 mei 2025

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven,

A.F. (Anton) van der Gaag
secretaris

mr. H.B. (Huub) Hieltjes
burgemeester